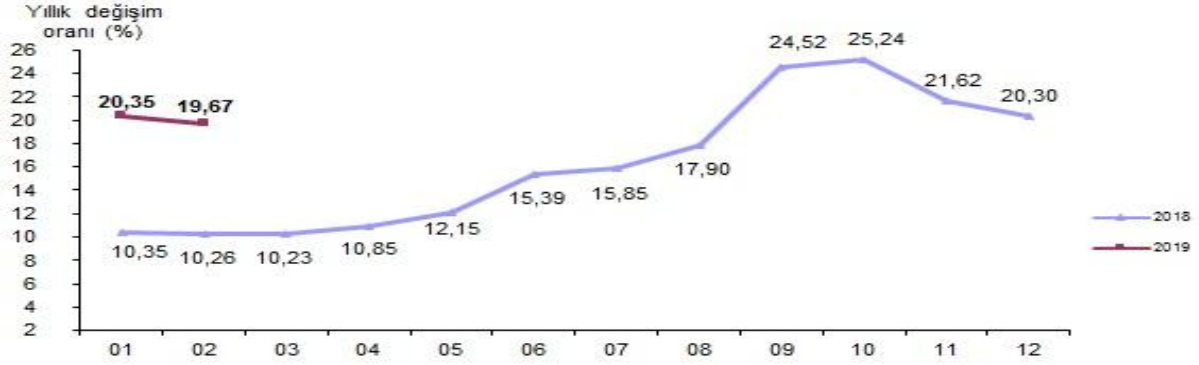

1. ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi, Şubat 2019 [2003=100]

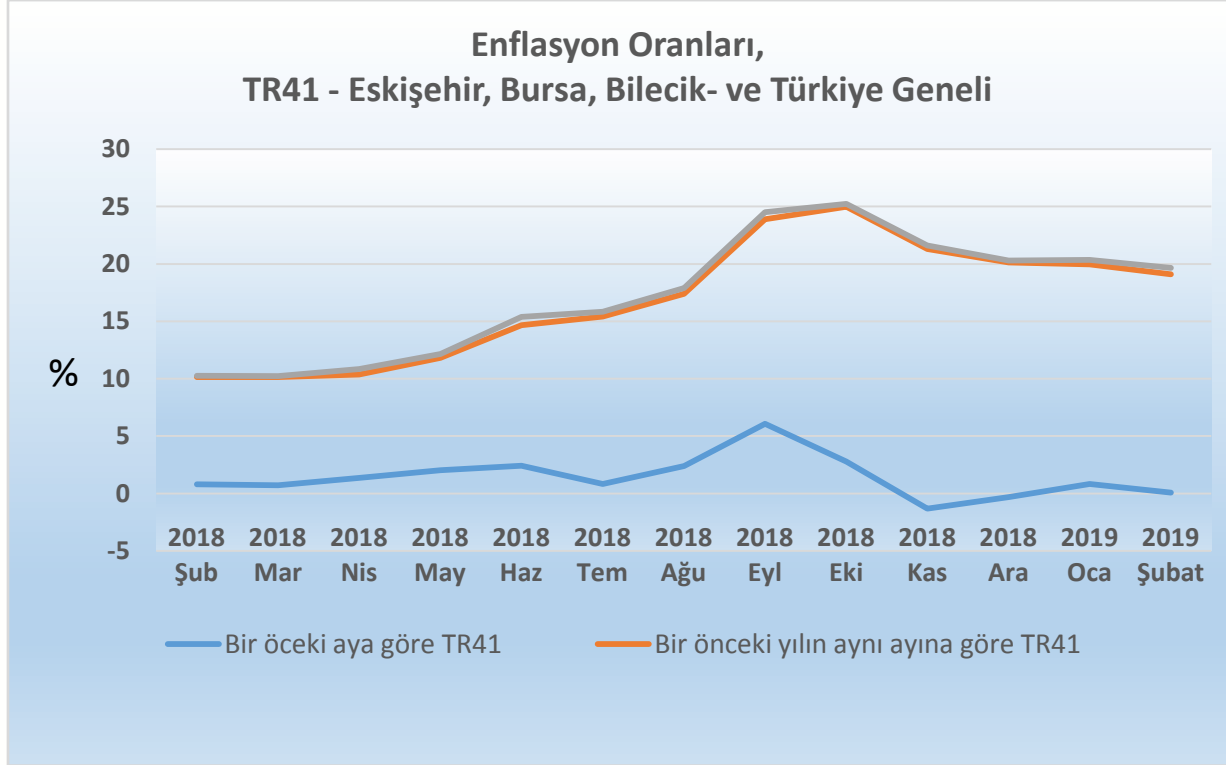

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %0,16 arttı. TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %0,16, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,23, bir önceki yılın aynı ayına göre %19,67 ve on iki aylık ortalamalara göre %17,93 artış gerçekleşti.
Kaynak: TÜİK

2. TÜFE ORANLARI

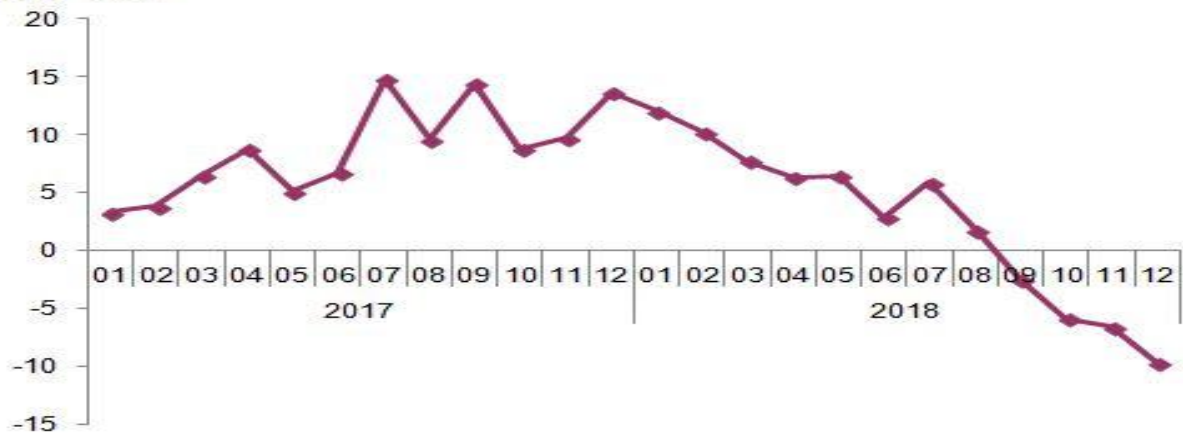
Tüketici Fiyat Endeksi	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	(Türkiye geneli için)
TR41Eskişehir, Bursa, Bilecik	(%)	(%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)
2018 Şub	0,79	10,14	10,26
2018 Mar	0,72	10,14	10,23
2018 Nis	1,35	10,35	10,85
2018 May	2,03	11,82	12,15
2018 Haz	2,43	14,66	15,39
2018 Tem	0,81	15,42	15,85
2018 Ağu	2,38	17,39	17,9
2018 Eyl	6,08	23,89	24,52
2018 Eki	2,77	24,98	25,24
2018 Kas	-1,33	21,29	21,62
2018 Ara	-0,32	20,14	20,3
2019 Oca	0,83	19,97	20,35
2019 Şubat	0,06	19,1	19,67

Enflasyon oranlarında Türkiye'nin resmine tıpkısıyla benzeyen Eskişehir resmi için yüksek enflasyon oranının 2019 Şubat ayı itibarı ile devam ettiği söylenmelidir. Eskişehir bölgesinde Türkiye geneline göre çok az da olsa düşük seyreden enflasyon oranı eğilimi de devam etmektedir. Ancak Türkiye geneli için Şubat ayında yıllık enflasyon oranının % 19,67 ve Eskişehir için % 19,1 olarak gerçekleşmesi tüm olumsuzluklara rağmen enflasyonda artış trendinin terse döndüğünü de göstermektedir. Baz etkisi düşünüldüğünde yaz aylarını sonuna kadar bu yüksek enflasyon rakamlarını devam edebileceği düşünülmektedir.

3. SANAYİ ÜRETİM

Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Aralık 2018
[2015=100]

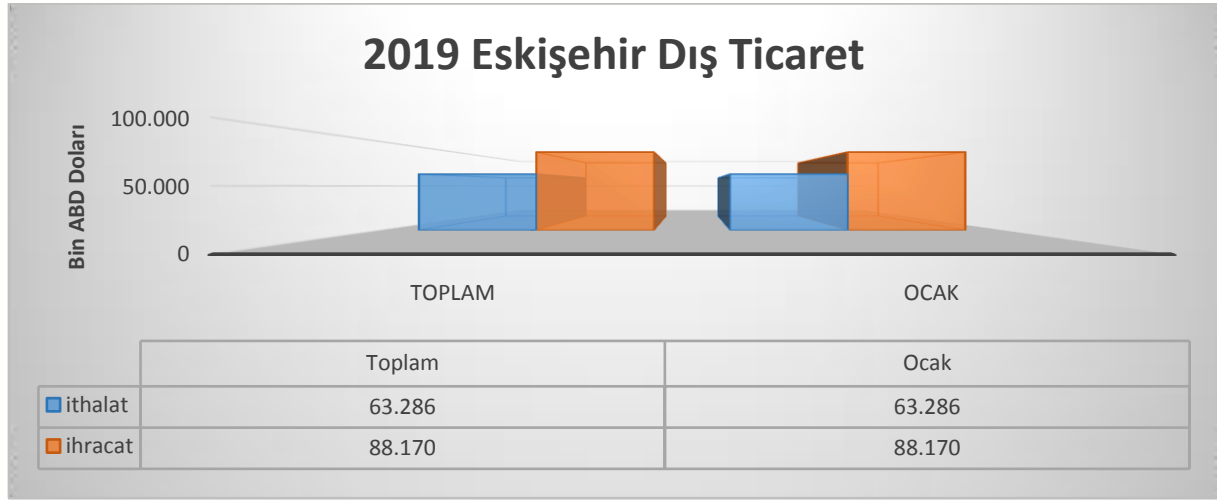

Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %9,8 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,1, imalat sanayi sektörü endeksi %10,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,2 azaldı.

Sanayi üretimi bir önceki aya göre %1,4 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %0,1 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %1,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,8 azaldı.

Kaynak: TÜİK

4. DIŞ TİCARET

2018 yılının son ayında Türkiye dış ticaretindeki hafif daralma şeklinde kendini gösteren eğilim 2019 yılının ilk ayında da devam etmiştir. Bu eğilim Eskişehir için de geçerlidir. Türkiye resminden farkı Eskişehir dış ticaret fazla verme geleneğidir. Ocak ayında Eskişehir 25 milyon dolarlık bir dış ticaret fazlasına sahip olmuştur. Bununla birlikte geçtiğimiz Kasım ayında 100 milyon doları geçen ihracat 88 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

2018 Haziran - 2019 Ocak Eskişehir İhracat- İthalat Seyri

Bin ABD Doları

Aylar

	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak
ithalat	80.494,16	71.023,06	56.899,64	69.314,96	89.447,45	80.573,00	70.727	63.286
ihracat	83.044,55	90.201,49	78.698,27	92.400,76	94.105,31	104.896,13	90.410	88.170

2018 Kasım ayından 2019 Ocak ayına Eskişehir dış ticaretinde düşüş yönlü bir trend izlenmektedir. Geçtiğimiz yılın Temmuz ve Ağustos aylarında yaşanan döviz kuru şokunu takiben dış ticaret hacmi Kasım ayına kadar artış göstermiş ve ihracat Kasım ayında zirve yapmıştı. Kasım ayından sonra yaşanan düşüş trendine rağmen Eskişehir ihracatta geçen yılın aylık ortalamasının üzerinde bir rakamı Ocak ayında yakalamıştır.

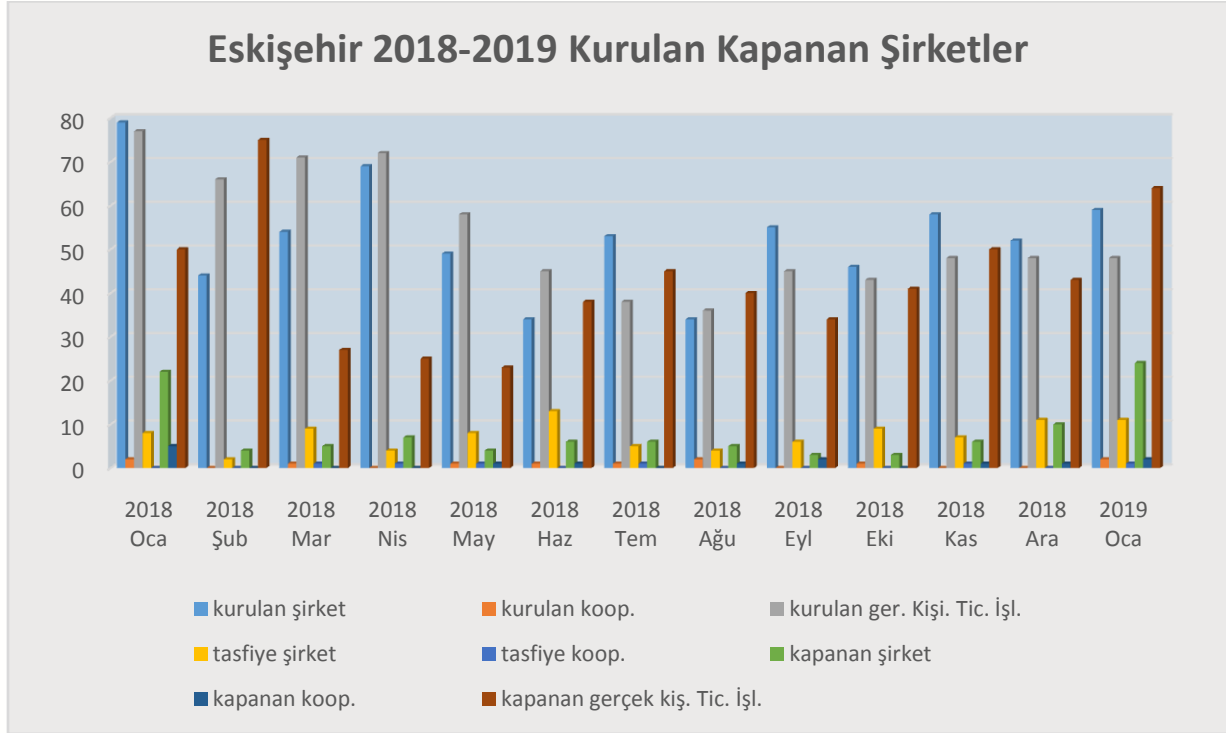
2018 Ocak -2019 Ocak Eskişehir İmalat Sektörü İthalat-İhracat

1000 ABD Doları

	Ocak 2018	Şubat 2018	Mart 2018	Nisan 2018	Mayıs 2018	Haziran 2018	Temmuz 2018	Ağustos 2018	Eylül 2018	Ekim 2018	Kasım 2018	Aralık 2018	Ocak 2019
ihracat	71225	75143	91793	78159	83297	77286	84231	74246	87400	89412	98766	84218	82262
ithalat	74517	73434	79620	71215	86136	77888	67796	54540	67256	87019	76899	68792	61008

Türkiye ve Eskişehir'in dış ticaretinde Kasım ayından beri devam eden düşüş trendi imalat sektörüne de yansımıştır. Eskişehir dış ticaretinde yakaladığı toplam 25 milyon dolarlık fazlanın 21 milyon dolarlık kısmı Ocak ayında imalat sektörü kaynaklıdır. Geçen yılın Ocak ayı ile bir kıyaslama yapıldığında ihracatta 11 milyon dolarlık bir artış ithalatta ise 13 milyon dolarlık bir azalış göze çarpmaktadır.

5. AÇILAN- KAPANAN ŞİRKETLER

Eskişehir'de kurulan ticari işletme ve şirket sayılarındaki trende baktığımızda 2019 Ocak ayında geçen yılın Haziran ve Ağustos aylarında yaşanan şokun ılımlı biçimde atlatıldığı izlenmektedir. Ocak dahil son 3 ayda kurulan şirket ve ticari işletme sayılarının 50 – 60 bandında istikrar yakaladığı izlenmektedir. Kapanan şirket ve ticari işletmelere bakıldığında da geçen yılın Eylül ayında başlayan yükseliş trendinin Aralık ayında verdiği aranın ardından Ocak ayında tekrar güçlü biçimde devam ettiği anlaşılmaktadır. Kurulan ve kapanan şirket ve ticari işletme dengesine bakıldığında kapanan tarafta izlenen olumsuz seyrin daha güçlü olduğu izlenmektedir.

	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2018 Oca	79	2	77	8	0	22	5	50
2018 Şub	44	0	66	2	0	4	0	75
2018 Mar	54	1	71	9	1	5	0	27
2018 Nis	69	0	72	4	1	7	0	25
2018 May	49	1	58	8	1	4	1	23
2018 Haz	34	1	45	13	0	6	1	38
2018 Tem	53	1	38	5	1	6	0	45
2018 Ağu	34	2	36	4	0	5	1	40
2018 Eyl	55	0	45	6	0	3	2	34
2018 Eki	46	1	43	9	0	3	0	41
2018 Kas	58	0	48	7	1	6	1	50
2018 Ara	52	0	48	11	0	10	1	43
2019 Oca	59	2	48	11	1	24	2	64

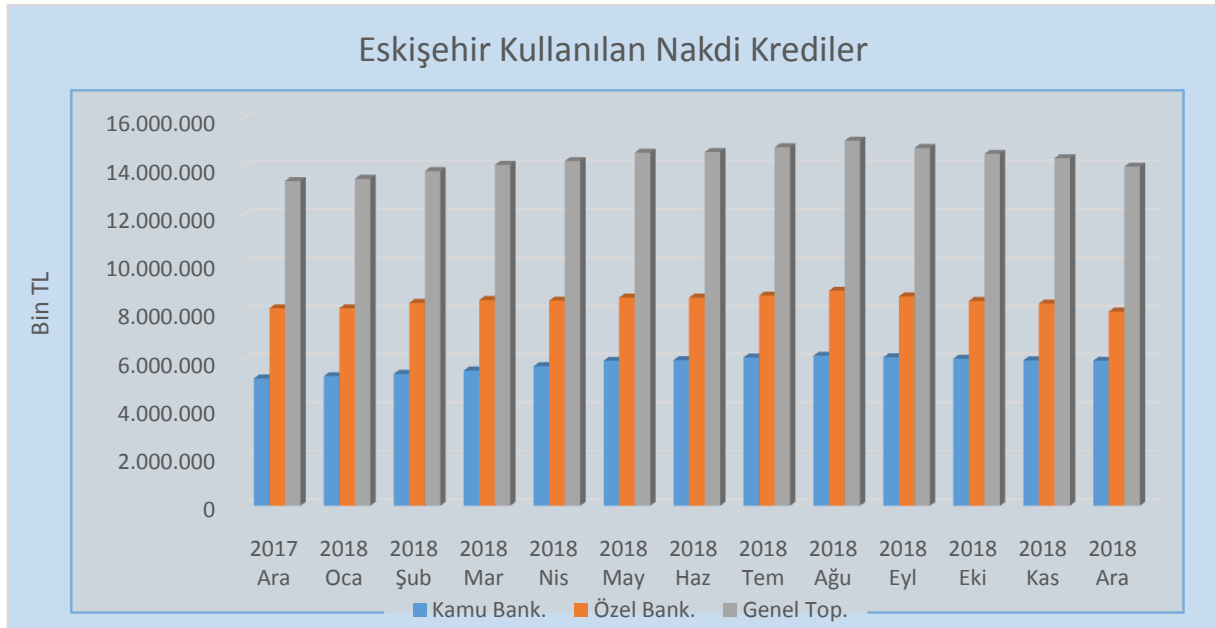
2018 yılı Ocak ayı ile 2019 yılı Ocak ayı kurulan şirket ve ticari işletme sayıları kıyaslandığında 2019'a başlangıcın geçen yıldan daha zayıf olduğu söylenebilir. 2019 yılı Ocak ayında kurulan şirket ve işletme sayısı 146 iken 2019 yılı Ocak ayında bu sayı 107 olarak gerçekleşmiştir. Yani geçen seneye göre % 25'in üzerinde kurulan şirket ve işletmelerde bir azalış söz konusudur ki bu ekonomik havanın 2019 başında geçen seneye göre daha olumsuz olduğu anlamını taşıyabilir.

Kapanan şirket ve ticari işletme sayılarına bakıldığında 2019'un 2018'e göre yine daha olumsuz başlamakla birlikte kurulanlardaki değişimden daha az bir değişimden söz etmek mümkündür. 2018 Ocak ayında kapanan şirket ve işletme sayısı 72 iken 2019 Ocak ayında bu sayı 88 olmuştur. Yani artış geçen seneye göre yaklaşık % 14 kadardır. Hem kurulan şirket sayılarında azalış hem de kapanan şirket sayılarındaki artış, 2019 özel sektör girişimciliği için 2018'e göre olumsuz işaretler sunmaktadır.

6. KREDİLER

	Nakdi Krediler (Bin TL)		
	Kamu Bankaları	Özel Bankalar	Genel Toplam
2017 Ara	5.266.699	8.169.631	13.436.330
2018 Oca	5.362.991	8.170.953	13.533.944
2018 Şub	5.457.087	8.396.401	13.853.488
2018 Mar	5.594.376	8.516.803	14.111.180
2018 Nis	5.776.290	8.489.623	14.265.913
2018 May	5.999.791	8.612.159	14.611.950
2018 Haz	6.024.141	8.612.834	14.636.975
2018 Tem	6.135.728	8.699.045	14.834.773
2018 Ağu	6.210.285	8.899.093	15.109.378
2018 Eyl	6.143.131	8.666.430	14.809.561
2018 Eki	6.087.826	8.476.794	14.564.621
2018 Kas	6.015.397	8.368.474	14.383.871
2018 Ara	6.001.698	8.034.218	14.035.915

2018 yılı Ağustos ayında zirve yapıp o tarihten itibaren nominal nakdi kredi kullanımındaki daralma süreci 2018 Aralık ayı itibarı ile devam etmektedir. Eskişehir'de 2018 Aralık ayında kullanılan toplam kredi miktarı yaklaşık 14 milyar TL civarında olmuştur. Bunun 6 milyarı kamu, kalan 8 milyarı da öze bankalardan kullanılmıştır. Bu kullanılan kredilerin nominal değeri geçen sene Nisan ayındaki değere denk gelmektedir ki enflasyondaki değişim dikkate alınmadan bakılan nominal değerlerdir burada ilgilendiklerimiz.

Kullanılan nakdi kredilerdeki yavaş da olsa devam eden daralma süreci 2018 Aralık ayı için de geçerli olmuştur. Bu daralma Eskişehir ticaret ve üretim alanındaki daralmanın bir işareti olarak kabul edilebilir. Türkiye sanayi üretimindeki daralmanın ticaret ve hizmetler sektörüne yansımaları kaçınılmaz biçimde gelecektir.

7. ÇEK-SENET İŞLEMLERİ

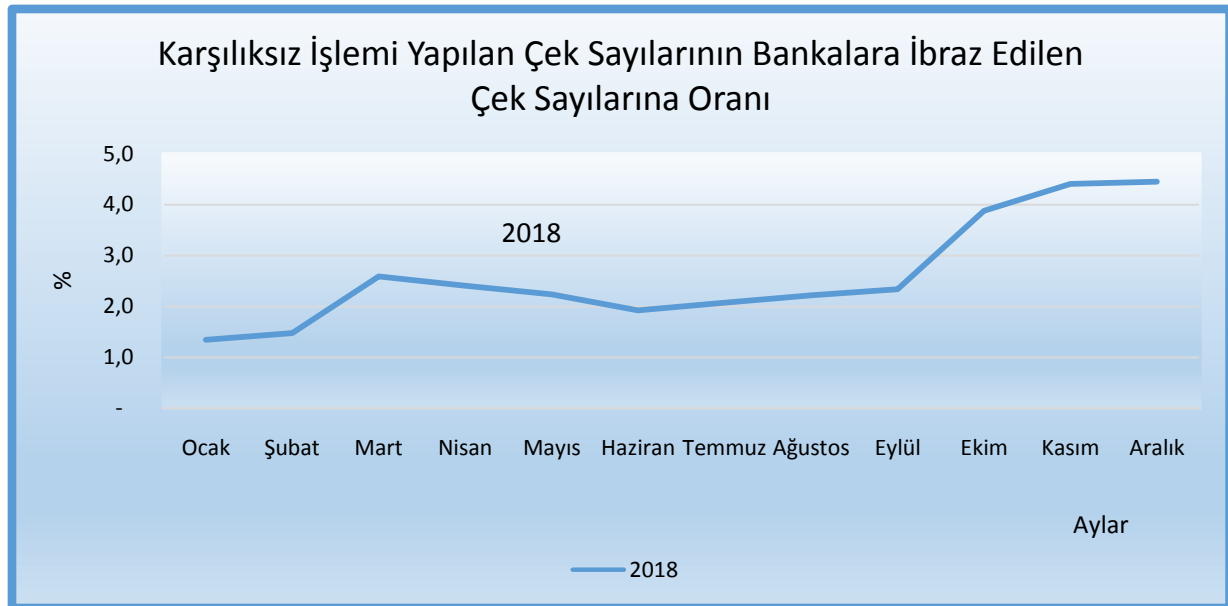
Eskişehir İli Protesto Edilen Senet; Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ve İbrazında Ödenen Çek Verileri

	Protesto Edilen Senet Sayıları (2.000 TL ve üzeri senetler)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2019	708												
2018	527	433	481	473	488	534	548	584	597	621	728	696	6.710
2017	578	505	594	516	553	540	542	559	567	594	605	568	
	Protesto Edilen Senet Tutarları (Bin TL) (2.000 TL ve üzeri senetler)												
2019	28.264												
2018	16.807	5.039	5.220	10.723	5.688	6.775	8.662	6.705	20.842	17.709	11.411	46.301	161.882
2017	12.188	4.382	7.667	9.436	5.883	5.106	6.024	4.939	10.002	7.256	7.145	12.362	
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları												
2019	654												
2018	305	215	290	483	351	162	468	337	217	905	684	701	5129
2017	683	347	406	174	397	227	209	131	263	382	258	141	
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarları (Bin TL)												
2019	26.831												
2018	10.451	8.089	12.070	17.943	12.942	9.095	19.391	15.784	13.935	40.265	27.452	29.604	217.020
2017	27.686	12.275	14.958	6.455	11.162	6.812	5.141	9.783	7.955	11.363	10.412	5.799	
	İbrazında Ödenen Çek Sayıları												
2019	13.485												
2018	22.362	14.487	10.946	19.579	15.325	8.268	22.120	14.903	9.052	22.534	14.877	15.048	189.501
2017	20.399	14.619	15.171	8.999	22.385	14.644	15.737	10.111	14.864	23.259	16.083	9.692	
	İbrazında Ödenen Çek Tutarları												
2019	463.574												
2018	640.812	441.129	386.341	564.161	480.175	333.815	666.278	490.173	364.775	693.556	508.176	515.492	6.084.884
2017	481.292	372.613	408.168	310.415	544.179	395.754	433.819	328.623	413.235	607.211	481.520	353.840	
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayılarının Bankalara İbraz Edilen Çek Sayılarına Oranı												
2019	0,6												
2018	0,3	0,5	0,6	0,4	0,2	0,9	0,1	0,2	0,3	0,9	0,4	0,5	0,6
2017	3,24	2,32	2,61	1,90	1,74	1,53	1,31	1,28	1,74	1,62	1,58	1,43	
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarlarının Bankalara İbraz Edilen Çek Tutarına Oranı												
2019	0,5												
2018	0,6	0,8	0,0	0,1	0,6	0,7	0,8	0,1	0,7	0,5	0,1	0,4	0,4
2017	5,44	3,19	3,54	2,04	2,01	1,69	1,17	2,89	1,89	1,84	2,12	1,61	

Protesto edilen senet sayılarına baktığımızda geçen yılın Ağustos ayındaki şoktan sonra artış trendine giren bu göstergede Kasımdaki zirveden sonra Aralıkta bu trendin kırıldığı düşünülmüştü ancak, 2019 yılı Ocak ayında bu trendin kırıldığına dair işaretlerin şüpheli hale geldiği anlaşılmaktadır. 2018 yılı Aralık ayında protesto edilen senet sayısı 696 iken 2019 Ocak ayında bu sayı 708 olarak gerçekleşmiştir. Protesto edilen çek tutarlarına baktığımızda durumun olumsuz seyrini sürdürmekle beraber yavaşlama sürecini yaşadığı teyit edilmektedir. Karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarına bakıldığında da 2019 yılı Ocak ayında son 3 aydaki ortalama değerlere yakın bir değer gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Olumsuz zirveden sonra bir soğuma izlense de henüz tüm olumsuzlukların sona erdiğini söylemek için erken olduğunu düşünmekteyiz.

Karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarının ibrazında ödenenlere oranlarına baktığımızda 2018 yılı boyunca yüzde 1 ile 3,5 bandında yer alan bu değer Ekim ayından itibaren 5-6 bandına bir sıçrama yaptığı izlenmiştir. Ekim ayından itibaren de bu banttaki seyir devam etmektedir. 2019 Ocak ayı itibarı ile de bu oran yüzde 5,5 olarak genel eğilimin üzerinde gerçekleşmiştir. Eskişehir iş dünyası için olumsuz işaretlerden biri daha kendini göstermeye devam etmektedir.

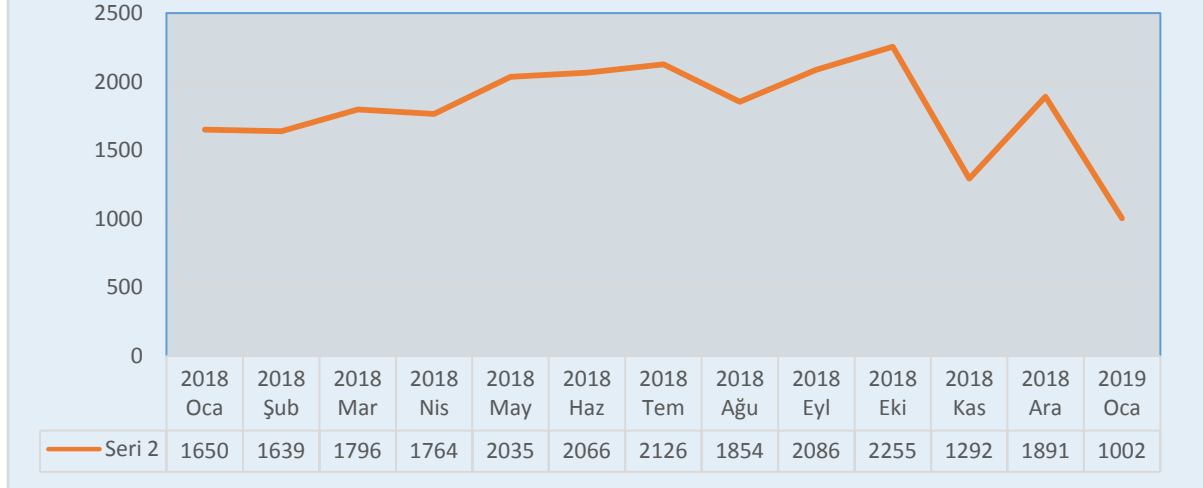
Karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarının ibrazında ödenenlere oranına baktığımızda da tıpkı çek tutarlarında görüldüğü gibi olumsuz seyir 2019 Ocak ayı itibarı ile devam etmektedir. 2018 Ekim ayında yaşanan sıçrama 2019 Ocak ayı itibarı ile normalleşmemiş ve şokun etkisinin geçmediği anlaşılmıştır.

8. KONUT SATIŞ VERİLERİ

Konut Satış Sayıları, Eskişehir ve Türkiye

Konut Satışları	Eskişehir	Türkiye	Esk/Türk(%)
2018 Oca	1650	97019	1,70
2018 Şub	1639	95953	1,71
2018 Mar	1796	110905	1,62
2018 Nis	1764	103087	1,71
2018 May	2035	119655	1,70
2018 Haz	2066	119413	1,73
2018 Tem	2126	123878	1,72
2018 Ağu	1854	105154	1,76
2018 Eyl	2086	127327	1,64
2018 Eki	2255	146536	1,54
2018 Kas	1292	89626	1,44
2018 Ara	1891	136845	1,38
2019 Oca	1002	72937	1,37

Ölçüm Bazında Konut Satış Sayıları, Eskişehir

Konut satışlarında yaşanan kötüleşme 2018 Aralık ayında palyatif çözümlerle bir nefes almış olsa da 2019 Ocak ayında bu kötüye gidişin devam ettiği anlaşılmıştır. 2018 Ocak ayında Eskişehir’de konut satış rakamı 1650 iken 2019 Ocak ayında bu rakam yalnızca 1002 olarak gerçekleşmiştir. Geçen senenin aynı ayına göre konut satışlarında yaklaşık % 50’lik oldukça ciddi bir düşüş yaşanırken, geçen aya göre de yaklaşık 900 konutluk bir düşüş izlenmiştir. Türkiye genelinde kullandırılan konut kredileri faiz oranlarında indirim yönlü yeni düzenlemeler gelse de bu rakamlardaki iyileşmenin genel ekonomideki gidişle uyumlu ve kalıcı olması mümkündür. Aksi çözümler problemi yalnızca geçici olarak iyileştirecektir.